

רבינו יוסף קארו זיע"א
בעל מחבר ספר "שולחן ערוך"
נפטר בעיר קייאניץ
י"ג ניסן שנת ת"א שנת ה'ת"ק
ובני עירוני בניו
(שם אביו ר' אפרים ז"ל)

רבינו יוסף קארו זיע"א

כל השנה
- הלכות -
- בכל יום -
מובטח לו שהוא
ב"ן "עולם הבא"!

משה" שואל מחבירו "יעקב": אתה רוצה להיות "בן עולם הבא"? אורת חיים היומי לימוד שולחן ערוך אורת חיים לכל השנה - עמוד אחד ליום

נ
סיון

רבינו משה אלשיך זיע"א
בעל מחבר ספר "דברי יוסף"
נפטר בעיר קייאניץ
י"ח אייר שנת ת"א שנת ה'ת"ק
ובני עירוני בניו
(שם אביו ר' ישראל ז"ל)

רבינו משה אלשיך זיע"א

"יעקב" משיבו: איזה סוג שאלה, זה ששאלת עכשיו?
כאלו היתה שואל אותי אם אני רוצה לחיות, כאלו היה שייך אחרת
איזה טיפוש בעולם היה משיב לך בשלילי?

קודם הלימוד יאמר: הגני רוצה ללמוד. כפי שיביאני התלמוד לידי מעשה. ולידי מדות ושרות. ולידי ידעית התורה.
נחריני עושה לשם יחיד קודם שא ברך הוא ושכינתיה בשם יהוה ובשם אדני מתנחדים יאהרונה"י
על ידי הנעלים בך חילו ורחימו ברחוקא שלים בשם כל ישראל.

המשך סימן תעג – זיני כוס ראשון, וסדר הפסח עד כוס השני

מ. מוזגין לו מיד כוס שני כדי שישאלו התינוקות למה שותים כוס שני קודם סעודה ואם אין חכמה בבן אביו מלמדו אם אין לו בן אשתו שואלתו ואם לאו הוא שואל את עצמו ואפילו תלמידי חכמים שואלים זה לזה מה נשתנה וכו' (וכשהבן או האשה שואלת אין צריך לומר מה נשתנה אלא מתחיל עבדים) (מהרי"ל). וכשתחיל עבדים היינו לפרעה מחזיר הקערה שבה המצות לפניו וקורא כל ההגדה וכשיגיע למצה זו צריך להגביה להראותה למסובין שתחבב המצוה עליהם (ויש להגביה מצה הפרוסה שהיא כלחם עוני) (מהרי"ו) וכן כשיגיע למרור זה וכשיגיע ללפיכך מגביה כל אחד כוסו בידו עד שחותרם גאל ישראל. הגה: ונהגין לזרוק מעט מן הכוס באצבעו (דברי עננו) כשמגיע לדם ואש ותמרות עשן וכן כשמזכיר המכות דצ"ך עד"ש באח"ב בכלל ובפרט הכל ט"ז פעמים (מהרי"ל). ויהיה הפת מגולה בשעה שאומר ההגדה עד לפיכך שאוחז הכוס בידו ואז יכסה הפת (אגור וזיני יוסף):

ב. אם אין לו ירקות לטיבול ראשון אלא מרור יברך עליו בטיבול ראשון בורא פרי האדמה ועל אכילת מרור ובטיבול השני יטבלנו בחרוסת ויאכלנו בלא ברכה:

ג. בלע מצה יצא אבל אם בלע מרור לא יצא דטעם מרור בעינן וליכא ואפילו אם בלע מצה ומרור כאחד ידי מצה יצא ידי מרור לא יצא ואם כרכם בסיב ובלעו אף ידי מצה לא יצא לפי שאין דרך אכילה בכך:

ד. אכל מצה בלא כוונה כגון שאנסוהו נכרים או לסטים לאכול יצא ידי חובתו כיון שהוא יודע שהלילה פסח ושהוא חייב באכילת מצה אבל אם היה סבור שהוא חול או שאין זו מצה לא יצא:

ה. אכל כזית מצה והוא נכפה בעת שטותו ואחר כך נתרפא חייב לאכול אחר שנתרפא לפי שאותה אכילה היתה בשעה שהיה פטור מכל המצות:

ו. אכל כחצי זית וחזר ואכל כחצי זית יצא ובלבד שלא ישהה בין אכילה לחברתה יותר מכדי אכילת פרס (ועיין לקמן סימן תרי"ב סעיף ג):

ז. אין חיוב אכילת מצה אלא בלילה הראשון בלבד. הגה: ונהגו לעשות שלש מצות של סדר מעשרון זכר ללחמי תודה ועושים בהם סימן לידע איזה ראשונה או שניה או שלישית ומניחים הראשונה עליונה והשניה באמצע והשלישית בתחתונה לכריכה ואם שינה לא יעכב (טור נסס הל"ט). ואופין אותם גם כן כסדר (כל זו ואזכורה) ואם נשכרה אחת מהן לוקחין אותה לשניה דבלאו הכי פורסין אותה (אגור). ואף בלילה הראשון יוצא בכזית (ושיעור כזית עיין לקמן סימן תפ"ז):

ז. מוזגין לו מיד כוס שני כדי שישאלו התינוקות למה שותים כוס שני קודם סעודה ואם אין חכמה בבן אביו מלמדו אם אין לו בן אשתו שואלתו ואם לאו הוא שואל את עצמו ואפילו תלמידי חכמים שואלים זה לזה מה נשתנה וכו' (וכשהבן או האשה שואלת אין צריך לומר מה נשתנה אלא מתחיל עבדים) (מהרי"ל). וכשתחיל עבדים היינו לפרעה מחזיר הקערה שבה המצות לפניו וקורא כל ההגדה וכשיגיע למצה זו צריך להגביה להראותה למסובין שתחבב המצוה עליהם (ויש להגביה מצה הפרוסה שהיא כלחם עוני) (מהרי"ו) וכן כשיגיע למרור זה וכשיגיע ללפיכך מגביה כל אחד כוסו בידו עד שחותרם גאל ישראל. הגה: ונהגין לזרוק מעט מן הכוס באצבעו (דברי עננו) כשמגיע לדם ואש ותמרות עשן וכן כשמזכיר המכות דצ"ך עד"ש באח"ב בכלל ובפרט הכל ט"ז פעמים (מהרי"ל). ויהיה הפת מגולה בשעה שאומר ההגדה עד לפיכך שאוחז הכוס בידו ואז יכסה הפת (אגור וזיני יוסף):

סימן תעד – על כוס ב' אין מברכין. ובו סעיף אחד

א. שותה כוס שני ואין מברך עליו לא ברכה ראשונה ולא ברכה אחרונה שאין מברכין בורא פרי הגפן כי אם על כוס של קידוש ועל כוס של ברכת המזון ואין מברכין על הגפן כי אם אחר כוס רביעי. הגה: והמנהג בין האשכנזים לברך ברכה ראשונה על כל כוס וכוס אבל ברכה אחרונה אין מברכין רק אחר האחרון לבד וכן דעת רוב הגאונים:

סימן תעה – יתר דיני הסדר. ובו ז' סעיפים

א. יטול ידיו ויברך על נטילת ידיים ויקח המצות כסדר שהניחם הפרוסה בין שתי השלימות ויאחזם בידו ויברך המוציא ועל אכילת מצה ואחר כך יבצע מהשלימה העליונה ומהפרוסה משתייהן ביחד ויטבלם במלח. הגה: ואין המנהג לטבל במלח בלילה ראשונה דפת נקי אין צריך מלח. ויאכלם בהסיבה ביחד כזית מכל אחד ואם אינו יכול לאכול כשני זיתים ביחד יאכל של המוציא תחלה ואחר כך של אכילת מצה ואחר כך יקח כזית מרור וישקענו כולו בחרוסת ולא ישגנו בתוכו שלא יתבטל טעם מרירתו ומטעם זה צריך לנער החרוסת מעליו ויברך על אכילת

סיב' ר'נו את סדר השולחן ערוך אורח חיים לשנה – עמוד אחד ליום. ובסדר הזה ימור כל אורח חיים שנה בשנה. ובזה תמלא די מחסורו אשר יחסר לו דבר יום ביומו. וינקה להיות "בן עולם הבא". ג'א לפרסם לכל הידידים ובפתי פגסיות ובבתי מדרשות לזכות את הרבים לעילוי נשמות הקרובים. וזה יהיה זכות היותר גדול. וכל המזכה את הרבים זוכה לזנים צדיקים.